

Súd: Okresný súd Bratislava IV
Spisová značka: 15P/151/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1412209425
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 12. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Daniela Mamráková
ECLI: ECLI:SK:OSBA4:2014:1412209425.20

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bratislava IV v Bratislave, vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: A., zastúpeného Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava, Vazovova 7/A, Bratislava, dieťa rodičov: matka - W. a otec - O., o návrhu navrhovateľky F. zastúpená Mgr. Tatianou Dlhošovou advokátkou, Nobelova 34, Bratislava, na zverenie maloletého do jej náhradnej osobnej starostlivosti a iné, takto

r o z h o d o l :

I. Súd návrh otca na zverenie maloletého do jeho osobnej starostlivosti zamietá.

II. Súd z v e r u j e maloletého A. do náhradnej osobnej starostlivosti F. ktorá bude zabezpečovať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa, starať sa o jeho výživu, v bežných veciach ho zastupovať namiesto otca.

III. Súd ustanovuje F. za majetkovú opatrovníčku maloletého Patrika Venera, nar. 26.5. 2010 s tým, že majetková opatrovníčka je povinná spravovať majetok maloletého A., ktorým je:

- spoluvlastnícky podiel vo výške 1/6 iny na nehnuteľnosti nachádzajúcej sa v katastrálnom území D. vedenej na liste vlastníctva č. XXXX ako rodinný dom, súpisné číslo XXXX postavený na parcele č. XXXX/XX, parcela registra „C“ zastavené plochy a nádvoria o výmere XXX m²,
- finančné prostriedky maloletého vo výške XXXX,XX eur vedené na účte maloletého vedenom v H. číslo XXX XXX XXXX/XXXX,
_ pohľadávka maloletého proti otcovi vo výške XX.XXX,XX.eur s príslušenstvom, ktorú je majetková opatrovníčka povinná vymáhať za maloletého.

Majetková opatrovníčka je povinná po vymožení pohľadávky uložiť finančné prostriedky vo výške XX.XXX,XX eur s príslušenstvom na účet maloletého vedenom v H.. číslo XXX XXX XXXX/XXXX.

Majetková opatrovníčka je povinná súdu predkladať správu o nakladaní s majetkom maloletého dieťaťa pravidelne k 31.12. každý kalendárny rok.

Majetková opatrovníčka je povinná tiež predložiť súdu najneskôr do 2 mesiacov po ukončení svojej funkcie záverečný účet zo správy majetku maloletého.

IV. Otec je povinný prispievať na výživu maloletého A. sumou XXX.- eur mesačne, vždy do 15-teho dňa v mesiaci k rukám F. počnúc dňom 9.11.2012.

V. Zročné výživné za dobu od 9.11.2012 do 23.12.2014 vo výške X.XXX,XX eur .- eur je otec povinný zaplatiť k rukám T. do troch dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

VI. Otec je povinný v lehote troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku zaplatiť k rukám F. úrok z omeškania vo výške 5,5% ročne zo sumy XX.- eur :
- Od 16.6.2013 do zaplataenia,
Od 16.7.2013 do zaplataenia,

- Od 16.8.2013 do zaplataenia,
- Od 16.9.2013 do zaplataenia,
- Od 16.10.2013 do zaplataenia,
- Od 16.11.2013 do zaplataenia,
- Od 16.12.2013 do zaplataenia,
- Od 16.1.2014 do zaplataenia,
- Od 16.2.2014 do zaplataenia.

VII. Otec je oprávnený stretávať sa s maloletým A. každý nepárny kalendárny týždeň od soboty od 10,00 hod. nepretržite do nedele do 18,00 hod. s výnimkou vianočných sviatkov, veľkonočných sviatkov a letných prázdnin, kedy má otec právo stretávať sa s maloletým nasledovne:

- Počas letných prázdnin každý kalendárny rok v čase od 01.07. od 10.00 hod. nepretržite do 7.07. do 18.00 hod., 01.08. od 10.00 hod. do 7.08. do 18.00 hod.,

- počas vianočných sviatkov každý rok od 25.12. od 11.00 hod. nepretržite do 26.12. do 17,00 hod.,
 - každý párny rok počas veľkonočného obdobia v čase od Veľkonočnej soboty od 11,00 hod. nepretržite do Veľkonočného pondelka do 17,00 hod.,

Otec je povinný prevziať maloletého A. v určený deň a hodinu v mieste bydliska maloletého a odovzdať po skončení styku v určený čas a hodinu v mieste bydliska maloletého.

F. je povinná maloletého na styk riadne a včas pripraviť.

VIII. Návrh F. na zaplataenie zročného výživného za dobu od 1.11.2011 do 8.11.2012 a návrh na zákaz spravovať majetok maloletého zamietá.

IX. Týmto sa mení rozsudok Okresného súdu Bratislava IV č.k. 25P/216/2010 -39 zo dňa 27.04.2011.

X. Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

Návrhom doručeným dňa 12.7.2010 žiadal otec zmenu rozsudku o úprave styku č.k. 25P 216/2010. Po podaní návrhu matka maloletého zomrela. Z dôvodu úmrtia matky otec navrhol zverenie maloletého do jeho osobnej starostlivosti.

Návrhom zo dňa 21.9.2012 žiadala teta maloletého Renáta Vernerová, aby súd zveril maloletého dočasne predbežným opatrením do náhradnej osobnej starostlivosti z dôvodu úmrtia matky, nakoľko otec starostlivosť o maloletého dosiaľ nezabezpečoval, nežil v spoločnej domácnosti s matkou a maloletým, maloletý nemá k nemu vytvorený vzťah. Teta maloletého s návrhom otca nesúhlasila. Súd návrh otca na zverenie maloletého do jeho osobnej starostlivosti a návrh Renáty Vernerovej spojil na spoločné konanie.

Návrhom doručeným súdu na pojednávaní dňa 22.4.2014 navrhla Renáta Vernerová rozšírenie návrhu o zverenie maloletého do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľky, ktorá bude zabezpečovať osobnú starostlivosť o maloletého, zabezpečovať jeho výživu, bude dieťa zastupovať ako majetkový poručník; o uloženie zákazu otcovi vykonávať úkony a spravovať majetok maloletého; o zákaz styku a zákaz scudzit' a zaťažit' záložným právom alebo vecným bremenom spoluvlastnícky podiel maloletého na nehnuteľnosti; o uloženie vyživovacej povinnosti otca sumou 160.- eur mesačne od 1.5.2014 vždy do 15.- toho dňa každého mesiaca vopred k rukám navrhovateľky, o zaplataenie zročného výživného za dobu od 1.11.2012 do 30.4.2014 v sume 2488,86 eur a za dobu od 1.11.2011 do 31.10.2012 v sume 1780, - eur , o zaplataenie úroku z omeškania 5,5% ročne z istiny 80.- eur za jednotlivé mesiace od 16.6.2013 do 16.2.2014 zaplataenia.

Na pojednávaní súdu upresnila návrh o ustanovenie majetkového poručníka s tým, že navrhla ustanoviť seba za majetkového opatrovníka v rozsahu majetku uvedeného v podaní zo dňa 30.5.2014 obsahujúcom správu o stave majetku maloletého.

Súd vylúčil z tohto konania návrh na zákaz styku otca s maloletým na samostatné konanie a návrh na zákaz nakladania so spoluvlastníckym podielom bol prevedený do registra „C“ a bude prejednaný v samostatnom konaní. O zvyšku návrhu na zmenu návrhu súd rozhodol podľa § 95 OSP.

Otec nesúhlasí s návrhom F. aby boli dieťa zverené do jej osobnej starostlivosti a aby bola ustanovená ako majetkový opatrovník, nesúhlasí s výškou výživného XXX,- eur. S výživným XXX,- eur v ostatnom rozhodnutí, pretože mohol byť pravidelne bez problémov aj so svojim synom a preto, že F. a stará matka nemali dobré vzťahy s matkou maloletého.

Uznesením zo dňa 9.11.2012 č.k.15P/220/2012-21 súd nariadil predbežné opatrenie, ktorým zveril maloletého A. do náhradnej osobnej starostlivosti F. ktorá bude zabezpečovať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa, starať sa o jeho výživu, v bežných veciach ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok namiesto otca. Otcovi uložil prispievať na výživu maloletého dieťaťa sumou XX,- eur mesačne, počínajúc dňom vykonateľnosti tohto rozhodnutia, vždy do 15-teho dňa v mesiaci vopred, k rukám F.

Uznesením zo dňa 5.9.2013 č.k.15P/151/2012-67 súd ex offa nariadil predbežné opatrenie, ktorým upravil styk maloletého A. s otcom každú nepárnu sobotu a každú nepárnu nedeľu od 10,00 hod do 18,00 hod.

Súd vykonal dokazovanie výsluchom otca, F., oboznámení sa s listinnými dôkazmi a zistil tento skutkový stav:

Rozsudkom Okresného súdu Bratislava IV č.k. 25P 216/2010-39 zo dňa 27.4.2011 súd schválil rodičovskú dohodu, ktorou sa maloletý zveruje do osobnej starostlivosti matky, otec sa zaväzuje prispievať na výživu maloletého sumou XXX eur mesačne od 1.6.2010.

Matka maloletého dňa XX.X.XXXX zomrela.

Rodičia maloletého neboli manželia, nežili v spoločnej domácnosti.

Otec bol v čase začatia konania zamestnaný ako vodič nákladnej dopravy. V priebehu konania zmenil viackrát zamestnanie. Ukončil pracovný pomer ako vodič z dôvodu, že sa chce starať o syna. Vo februári 2013 bol práceneschopný a vybavoval si živnosť. V čase od mája 2012 do apríla 2013 mal príjem zo zamestnania v spoločnosti T.ur netto mesačne. Dňa 14.10.2013 otec uzatvoril pracovný pomer so spoločnosťou Q. Malacky ako Z.,na dobu určitú, s dohodnutou mzdou XXX,X eur brutto. Dňa 14.1.2014 otec uzatvoril zmluvu s agentúrou dočasného zamestnávania I.. ako S.. So základnou mzdou XXX,- eur brutto.

Otec žije v spoločnej domácnosti so svojou matkou v Z., byte, ktorý je v podielovom spoluvlastníctve jeho matky, jeho sestier a otec vlastní podiel 1/16. Z listu vlastníctva č. XXXX súd zistil, že na podiele otca na nehnuteľnosti-byte je zriadené exekučné záložné právo na základe exekučného príkazu M. v prospech spoločnosti Slovenská kancelária poisťovateľov a na základe exekučného príkazu M. v prospech oprávneného Y..

Dňa 22.5.2013 uviedol, že syna videl naposledy 10.11.2012, návrh F.a úpravu styku po smrti matky neakceptoval, s dieťaťom sa nestretol, lebo sa rozhodol čakať na rozhodnutie súdu. Počas života matky maloletého stretnutia so synom záviseli od zdravotného stavu matky maloletého. S rodinou matky maloletého mal od začiatku problémy.

Otec si vyživovaciu povinnosť voči maloletému riadne neplní. Odporca neplatí ani výživné určené predbežným opatrením súdu vo výške XX,- eur mesačne, pričom sa kvôli tomuto skutku vedie proti nemu trestné konanie na tunajšom súde pod č.k. 2T62/2014. Otec má 4 záznamy v registri trestov. Rozsudkom Okresného súdu v Trnave č.k. 4T/71/2008-203 zo dňa28.4.2009 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trnave č.k. 5To/90/2009 súd zistil, že otec bol uznaný vinným zo spáchania trestného činu zanedbania povinnej výživy a odsúdený na 5 mesiacov odňatia slobody, pričom tohto skutku sa dopustil voči mal. O. Rozsudkom Okresného súdu Bratislava III č.k. 4T17/2003 bol otec uznaný vinným zo spáchania trestného činu sprenevery za čo bol odsúdený k súhrnnému trestu odňatia slobody 10 mesiacov so zaradením na výkon trestu do I. NVS. A bolo mu uložené nahradiť poškodenej spoločnosti U. škodu XXXXX,XX Sk. Rozsudkom Okresného súdu v Malackách č.k.1T/154/2002-60 bol otec uznaný vinným zo spáchania trestného činu zanedbania povinnej výživy a odsúdený na trest odňatia slobody 4 mesiace do I. NVS, pričom uvedeného skutku sa dopustil voči mal. O.

Zo správy Okresného súdu v Malackách súd zistil, že otec bol uznesením Okresného súdu Bratislava I č.k. 1PP/16/2011 zo dňa 28.3.2011 podmienene prepustený z výkonu trestu odňatia slobody so skúšobnou dobou 3 roky a bol mu nariadený probačný dohľad v trvaní troch rokov a zároveň mu bolo nariadené podrobiť sa v súčinnosti s probačným a mediačným úradníkom programu sociálneho výcviku. Otec bol k probácii predvolaný 10krát, dostavil sa päťkrát, štyrikrát si predvolanie nevyzdvihol, sociálny výcvik neabsolvoval, čo odôvodnil probačnému úradníkovi pobytom v zahraničí a zdravotnými dôvodmi. Šetrením probačného úradníka bolo zistené, že otec je rozvedený, žije s matkou, alkohol požíva príležitostne, omamné látky neužíva, so susedmi má dobré vzťahy, v mieste trvalého bydliska je prihlásený od roku 1999, nemá ďalší záznam v registri trestov a priestupkov, vedie sa proti nemu trestné stíhanie pre prečin zanedbania povinnej výživy

V súčasnosti sa vedie proti otcovi exekučné konanie, na základe ktorého sa mu strháva XX,- eur výživného z titulu nariadeného predbežného opatrenia a XXX,- eur zročné výživné, aj v tomto mesiaci november 2014 by mali byť zrazené zo mzdy. Otec vlastní motorové vozidlo S. od auguste 2013, firma H.ena bola X.XXX alebo X.XXX,- eur. Vozidlo je ojazdené, rok výroby 2003, oablokované je troma exekútormi. K okolnostiam nadobudnutia motorového vozidla, otec uviedol, že vozidlo má v držbe z toho dôvodu, aby mohol chodiť za svojim synom. Vozidlo financoval z peňazí svojej mamy, pričom uviedol, že má darovaciu zmluvu, že vozidlo bude napísané na mal. A. a otec ho bude využívať. Darovaciu zmluvu na vozidlo pre maloletého A. podpísal on a bolo to bez súhlasu súdu.

Z osvedčenia o dedičstve spísaného notárkou M. súd zistil, že maloletý zdedil aktíva v hodnote XXXXX,XX eur pozostávajúce zo zostatku na účte v H. a z podielu 1/6-iny na nehnuteľnosti v k.ú. N. - W. zapísanej na liste vlastníctva č. XXXX, rodinný dom XXXX, parcela registra C č. XXXX/XX zastavané plochy a nádvoria o výmere XXXX m².

Otec maloletého zastupoval v dedičskom konaní po poručiťke - matke maloletého, pričom z termínovaného účtu matky vedenom v H. vybral dňa 15.8.2013 finančné prostriedky výške XXXXX,XX eur, ktoré maloletý nadobudol dedením po svojej matke a zároveň otec termínovaný účet matky zrušil. Listom zo dňa 2.4.2014 doporučené doručeným vyzvala F. otca na vrátenie uvedených finančných prostriedkov na účet maloletého.

Z uznesenia OR PZ SR v Bratislave Devínskej Novej Vsi ČVS: ORP: -714/DN-B4-2013 zo dňa 19.8.2013 súd zistil, že proti otcovi bolo začaté trestné stíhanie vo veci prečinu zanedbania povinnej výživy podľa § 207 Tr. Zákona, pretože od mesiaca jún 2010 do septembra 2012 si riadne neplnil vyživovaciu povinnosť voči maloletému A. určenú rozsudkom Okresného súdu Bratislava IV č.k. 25P/216/2010 zo dňa 27.4.2011 a od 9.11.2012 si neplnil vyživovaciu povinnosť určenú predbežným opatrením Okresného súdu Bratislava IV č.k. 15P/220/2012 vo výške XX,- eur mesačne, čím mu vznikol dlh na bežnom výživnom XXX,- eur mesačne. Z tohto dôvodu bolo uznesením OR PZ SR v Bratislave IV odbor kriminálnej polície ČVS: ORP-735/2-OVK-B4-2013 zo dňa 9.12.2013 proti otcovi vznesené obvinenie pre prečin zanedbania povinnej výživy a následne bola podaná obžaloba prokurátorom Okresnej prokuratúry. Vec je vedená na Okresnom súde Bratislava IV pod sp.zn. 2T62/2014, dosiaľ nie je právoplatne skončená.

Kolízny opatrovník prešetroval pomery u otca dňa 25.7.2013 a dňa 27.5.2014. Zo správy o prešetrení pomerov zo dňa 25.7.2013 súd zistil, že otec býva v dvojizbovom byte, jedna izba je spoločná pre otca a maloletého, ktorý má u otca samostatné lôžko. Otec býva s 85 ročnou matkou, ktorá je menej mobilná a potrebuje pomoc. Otcovi pomáhajú jeho sestry, ku ktorým chodí matka na určitú dobu. Otec uviedol, že sestry by mu pomáhali so starostlivosťou o maloletého, bývajú v Z.. Kolízny opatrovník konštatoval, že otec je nezamestnaný, matka, s ktorou býva potrebuje pomoc, maloletý nemá samostatnú izbu u v byte, ktorý nie je v celom rozsahu vo vlastníctve otca a skonštatoval, že podmienky pre starostlivosť o maloletého nemá vytvorené.

Zo správy o prešetrení pomerov zo dňa 25.7.2013 súd zistil, že bytové pomery sa nezmenili, v čase prešetrovania pomerov otec pracoval cez personálnu agentúru vo S. s príjmom XXX-XXX eur mesačne. Otec uviedol, že s maloletým sa stretáva podľa rozhodnutia súdu pravidelne, chodievajú s ním určenom čase pre styk kde Z., stretávajú sa s príbuznými, chodievajú na ihriská, pričom uviedol, že maloletý má záujem u neho prespať.

Maloletý od narodenia žil s matkou, v spoločnej domácnosti, so starou matkou z matkinej strany, tetou a strýkom. Otec maloletého navštevoval za života matky nepravidelne.

Maloletý navštevuje MŠ O. v N.. Zo správy z materskej školy súd zistil, že maloletý mal problémy adaptovať sa v predškolskom zariadení, čo mohlo súvisieť so stratou matky. O maloletého sa stará F. S. a babka, pričom ich starostlivosť materská škola hodnotí ako príkladnú a v súčasnosti je dieťa začlenené do kolektívu bezproblémovo. Maloletý je citovo naviazaný na F. ku ktorej má vzťah ako k matke. Jej vzťah je zo strany materskej školy hodnotený ako vrúcny, láskavý, dieťa napreduje. F. hradí poplatky za škôlku včas. Pravidelné mesačné výdavky sú XX,XX eur, pravidelné polročné výdavky v škôlke sú vo výške XX eur.

T. žije v spoločnej domácnosti s maloletým od jeho narodenia, spolu s bratom a svojou matkou. Je zamestnaná na pošte s priemerným príjmom od júna 2012 do apríla 2014 vo výške XXX.- eur netto mesačne. Zo správy o povesti súd zistil, že žije usporiadaným spôsobom života, už v čase ťažkej choroby svojej sestry sa starala o maloletého; nebola prejednávaná v komisii pre verejný poriadok, ani v priestupkovom konaní, nežiadala o finančnú výpomoc mestskú časť. F. uviedla, že matka maloletého si priala, aby sa po jej smrti postarala o maloletého. Brat F. je zamestnaný pracuje na turnusy. Matka F. je dôchodkyňa a starala sa o maloletého kým bola F. v práci. Bývajú v dome, maloletý má jednu izbu len na hranie, na dvore pieskovisko, domček na hranie, hojdačku. Maloletý nevie vysloviť slovo krstná, tak ju oslovuje „G.“. F. nemá záznam v evidencii priestupkov, nemá záznam v registri trestov. F. uviedla, že otec nedodržiava dôsledne čas určený pre stretnutia s maloletým, maloletý sa od neho vrátil špinavý, zanedbaný, používa nadávky.

Podľa § 28 ods.1 ZR Súčasťou rodičovských práv a povinností sú najmä

- a) sústavná a dôsledná starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývoj maloletého dieťaťa,
- b) zastupovanie maloletého dieťaťa,
- c) správa majetku maloletého dieťaťa.

Podľa § 33 zákona o rodine:

(1) Ak sú záujmy maloletého dieťaťa súvisiace so spravovaním jeho majetku ohrozené a rodičia sami neurobili alebo nie sú schopní urobiť vhodné opatrenia na ochranu majetku, súd môže na tento účel ustanoviť maloletému dieťaťu majetkového opatrovníka; tomuto rozhodnutiu nemusí predchádzať rozhodnutie o obmedzení rodičovských práv a povinností.

(2) Majetkovým opatrovníkom sa môže stať fyzická osoba, ktorá s ustanovením za majetkového opatrovníka súhlasí, je spôsobilá na právne úkony v plnom rozsahu a spĺňa predpoklad, že funkciu majetkového opatrovníka bude vykonávať v záujme maloletého dieťaťa

(3) Ak nebolo možné ustanoviť za majetkového opatrovníka žiadnu fyzickú osobu, súd ustanoví za majetkového opatrovníka obec alebo inú právnickú osobu, ktorá s ustanovením za majetkového opatrovníka súhlasí a spĺňa predpoklad, že funkciu majetkového opatrovníka bude vykonávať v záujme maloletého dieťaťa.

(4) V rozhodnutí o ustanovení majetkového opatrovníka podľa odseku 1 súd uvedie konkrétny rozsah majetku, ktorý bude opatrovník spravovať, spôsob nakladania s ním a lehoty, v ktorých je majetkový opatrovník povinný predkladať súdu správy o nakladaní s majetkom maloletého dieťaťa.

(5) Majetkový opatrovník nesmie pri výkone správy majetku brať na seba neprimerané majetkové riziká. Za riadny výkon svojej funkcie zodpovedá súdu a podlieha jeho pravidelnému dohľadu. Súd môže podmieniť platnosť právneho úkonu majetkového opatrovníka svojím súhlasom. Za porušenie povinností pri spravovaní majetku zodpovedá majetkový opatrovník podľa všeobecných predpisov o náhrade škody. Pri výkone správy majetku maloletého dieťaťa majetkovým opatrovníkom sa použije osobitný predpis.

(6) Záverečný účet zo správy majetku dieťaťa je majetkový opatrovník povinný predložiť súdu najneskôr do dvoch mesiacov po skončení svojej funkcie.

Podľa § 44 Zákona o rodine:

(1) Náhradnou starostlivosťou je viacero osobitne usporiadaných, na seba nadväzujúcich a vzájomne sa podmieňajúcich dočasných opatrení, ktoré nahrádzajú osobnú starostlivosť rodičov o maloleté dieťa v prípadoch, ak ju rodičia nezabezpečujú alebo nemôžu zabezpečiť.

(2) Náhradná starostlivosť, na ktorej základe vznikajú vzťahy medzi maloletým dieťaťom a inou osobou, môže vzniknúť len rozhodnutím súdu a jej obsah tvoria práva a povinnosti vymedzené zákonom alebo súdnym rozhodnutím.

(3) Náhradnou starostlivosťou je

a) zverenie maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti inej fyzickej osoby než rodiča (ďalej len „náhradná osobná starostlivosť“),

b) pestúnska starostlivosť a

c) ústavná starostlivosť.

(4) Súd pri rozhodovaní o tom, ktorý zo spôsobov náhradnej starostlivosti zvolí, vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa.

Podľa § 45 Zákona o rodine:

ods. 1) Ak to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa, súd môže zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti. Osobou, ktorej možno maloleté dieťa takto zveriť, sa môže stať len fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne, a spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti, zaručuje, že bude náhradnú osobnú starostlivosť vykonávať v záujme maloletého dieťaťa.

ods. 2) Pri zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti uprednostní súd predovšetkým príbuzného maloletého dieťaťa, ak spĺňa ustanovené predpoklady.

ods.3) V rozhodnutí súd vymedzí osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, jej rozsah práv a povinností k maloletému dieťaťu.

ods.4) Osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, je povinná vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa v rovnakom rozsahu, v akom ju vykonávajú rodičia. Právo zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok má iba v bežných veciach. Ak táto osoba predpokladá, že rozhodnutie zákonného zástupcu maloletého dieťaťa v podstatných veciach nie je v súlade so záujmom maloletého dieťaťa, môže sa domáhať, aby tento súlad pri konkrétnom rozhodnutí zákonného zástupcu preskúmal súd.

ods. 5) Na správu majetku maloletého dieťaťa sa primerane použijú ustanovenia § 32 a 33.

ods. 6) Rodičia maloletého dieťaťa vykonávajú práva a povinnosti vyplývajúce z rodičovských práv a povinností len v rozsahu, v akom nepatria osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Rodičia majú právo stykať sa s maloletým dieťaťom, ktoré bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Ak sa s osobou, ktorej bolo maloleté dieťa takto zverené, nedohodnú o výkone tohto práva, rozhodne na návrh niektorého z rodičov alebo tejto osoby súd.

ods. (7) Vyživovacia povinnosť rodičov voči maloletému dieťaťu rozhodnutím súdu podľa odseku 1 nezaniká.

ods.8) Súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti určí rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať maloletému dieťaťu výživné rozsah ich vyživovacej povinnosti a súčasne im uloží povinnosť, aby výživné poukazovali osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti.

Podľa § 47 ods. 1 písm. a) Zákona o rodine náhradná osobná starostlivosť zaniká dosiahnutím plnoletosti dieťaťa.

Podľa § 75 ods.1 Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu

výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Podľa § 76 zákona o rodine:

Ods. 1 Výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

Ods. 2) Proti pohľadávkam na výživné je započítanie vzájomných pohľadávok prípustné len dohodou. Ak ide o výživné pre maloleté deti, započítanie nie je možné.

Ods.3) V prípade omeškania povinného s plnením výživného určeného rozhodnutím súdu, má oprávnený právo požadovať úroky z omeškania z nezaplatenej sumy podľa predpisov občianskeho práva.

Ods.4) Plnenie výživného povinným sa započítava najprv na istinu a až po uhradení celej istiny sa započítava na úroky z omeškania.

Náhradná starostlivosť nahrádza výkon rodičovských práv a povinností v rozsahu osobnej starostlivosti v prípade ak rodičia osobnú starostlivosť nezabezpečujú alebo ju nemôžu zabezpečiť.

Vykonaným dokazovaním mal súd preukázať, že maloletý od narodenia vyrastá v rodine matky, so súrodencami matky a starou matkou. V priebehu konania súd ex offio upravil styk otca za účelom zabezpečenia kontaktu otca s maloletým. Otec argumentoval, že po smrti matky má ako otec právo vychovávať svojho syna a nechápe dôvod prečo mu je toto právo odopierané. Je pravdou, že v prípade smrti rodiča nastupuje druhý rodič, avšak toto pravidlo neplatí automaticky a každý prípad sa posudzuje osobitne. Otec maloletého nesmie opomínať závažnú skutočnosť, ktorou je to, že maloletý v rodine otca nevyrastal, otec sa s ním stretával sporadicky, maloletý má domov v rodinnom dome matky, kde je od malička. Zmena prostredia pre maloletého by mohla mať fatálne následky. Preto sa súd stotožnil s návrhom na postupný prechod z rodiny matky do rodiny otca. Otec však súd o svojich rodičovských kvalitách súd vôbec nepresvedčil. Celé konanie bolo poznačené neúplnými vyjadreniami, polopravdami, resp. klamstvami zo strany otca. Otec nevyužíval svoje právo stretávať sa s maloletým, svoje zmeny stretávania vysvetľoval rôznymi dôvodmi. Pokiaľ je pre otca prioritou syn, musí svoje povinnosti zvládnuť tak, aby zabezpečil kompletnú starostlivosť o maloleté dieťa. Je nesporné, že otec musí pracovať, ale argument výkonu povolania neobstojí, nakoľko ak otec pracuje musí si aspoň plniť vyživovaciu povinnosť voči maloletému a tú si neplnil s odôvodnením, že nemá maloletého zvereného. Otec pri výkone rodičovských povinností konal v rozpore so záujmami maloletého. Tento záver súdu preukazuje skutočnosť, že otec zastupoval maloletého v dedičskom o konaní po matke, v ktorom maloletý zdedil po matke podiel na rodičovskom dome a finančné prostriedky. Otec vybral tieto finančné prostriedky a bez súhlasu súdu ich použil, pričom uvádzal rôzne dôvody ich použitia, a preto má súd vážne pochybnosti o spôsobe ich použitia a hodnotí toto konanie otca veľmi negatívne rozporné so záujmami maloletého dieťaťa. Táto skutočnosť taktiež ovplyvnila rozhodnutie súdu ohľadom zverenia maloletého a mala za následky, že súd uprednostnil tetu maloletého ako osobu, ktorá žila od narodenia maloletého až ku dňu smrti matky maloletého v domácnosti matky s maloletým, a ktorá vie lepšie zabezpečiť starostlivosť o maloletého a bude konať v záujme maloletého a nie vo svoj prospech. Otec už v minulosti preukázal nedostatočné rodičovské kvality vo vzťahu k svojmu synovi z predchádzajúceho vzťahu. Otec si neplnil vyživovaciu povinnosť a bol za to odsúdený. Svoje konanie otec obhajoval viacerými tvrdeniami, čo však súd vyhodnotil ako účelové tvrdenia. Súd pri rozhodovaní ohľadom maloletého dieťaťa musí prioritne dbať na záujem dieťaťa a nielen záujmy otca. Je nesporné, že dieťa má právo vyrastať s biologickými rodičmi a rozvíjať s nimi väzby, avšak je potrebné prihliadať aj na individuálne okolnosti prípadu. Dôležitý bol aj názor kolízneho opatrovníka, ktorý navrhol zveriť maloletého do náhradnej osobnej starostlivosti, vyživovaciu povinnosť určí vo výške XXX.- eur mesačne a ustanoví F. za majetkového opatrovníka. Kolízny opatrovník uviedol, otec nemá vytvorené podmienky pre zverenie maloletého. V tej súvislosti je potrebné uviesť, že samotné bytové podmienky, v tomto prípade nie sú tým rozhodujúcim činiteľom. Súd vychádzal z tej skutočnosti, že otec pracuje na trojsmenné prevádzky, v domácnosti s ním žije chorá matka s obmedzenou mobilitou, o ktorú sa otec stará. Tieto skutočnosti ovplyvňujú posudzovanie osobných pomerov pre zverenie maloletého. Je potrebné prihliadať na ďalšie okolnosti - ako bude zabezpečený celý chod domácnosti a starostlivosti o domácnosť a maloletého, ak otec bude v práci, resp. ak si starostlivosť o chorú matku bude vyžadovať zvýšenú starostlivosť. Osobná starostlivosť o maloletého je vzhľadom jeho vek rozsiahla a náročná, dieťa sa len učí samostatnosti a je vo všetkých

úkonoch závislé na dospelšej osobe. V rodine F. je napriek tomu, že je zamestnaná, ďalšia dospelá osoba, a to stará matka maloletého, ktorá je stále doma a je schopná pomáhať s osobnou starostlivosťou, resp. osobnú starostlivosť o maloletého, ako vyplýva nielen z výpovede F. ale aj správy z materskej školy, vykonáva. V rodine F. je aj strýko maloletého, ktorý je tiež nápomocný pri osobnej starostlivosti.

V tomto prípade je potrebné vzhľadom na úmrtie matky nemeniť radikálne prirodzené prostredie maloletého, v ktorom vyrastal a je potrebné prihliadať na konanie otca, jeho prístup k výkonu rodičovských práv a povinností, ktorý nebol vždy v záujme maloletého, pomery otca, a preto súd považuje zverenie do náhradnej starostlivosti riešením v záujme maloletého a návrhu otca nevyhoviel. Teta maloletého je osobou, ktorá spĺňa predpoklady pre zverenie maloletého náhradnej osobnej starostlivosti v zmysle § 45 ods. 1, 2 ZR.

Náhradná starostlivosť neznamená zánik ostatných rodičovských práv a povinností, a preto súd rozhodol o vyživovacej povinnosti otca, ktorá naďalej aj po zverení do náhradnej starostlivosti trvá, a rozhodol aj úprave styku.

Súd ustanovil tetu maloletého za jeho majetkovú opatrovníčku, pričom postupoval podľa § 33 Zákona o rodine. V prípade náhradnej osobnej starostlivosti zákon predpokladá zastupovanie a správu majetku zo strany náhradného rodiča len v bežných veciach a o výkon práva zastupovať maloletého a spravovať majetok maloletého sa delí náhradný rodič so zákonným zástupcom. V prejednávanej veci bolo preukázané, že dieťa disponuje majetkom nadobudnutým z dedičstva, pričom jediný žijúci rodič maloletého svojim konaním, ktoré súd popísal vyššie, porušil práva dieťaťa a v rozpore s jeho záujmami nakladal s finančnými prostriedkami dieťaťa. Z tohto dôvodu súd presunul kompetencie otca pri správe majetku ustanovil za majetkovú opatrovníčku príbuznú maloletého. Rozsah správy majetku súd vymedzil vzhľadom na existujúci majetok dieťaťa preukázaný z osvedčenia o dedičstve. Súd mal preukázané, že maloletý vlastní podiel na nehnuteľnosti a zdedil finančné prostriedky, ktoré otec bez právneho titulu a bez súhlasu súdu použil, čím vznikla pohľadávka maloletého voči otcovi, a preto súd uložil majetkovej opatrovníčke spravovať tento majetok a vymedzil úkony ako majetok maloletého ochrániť, keďže otec v tomto smere ohrozil. Úlohou majetkového opatrovníka je obhajovať záujmy dieťaťa v majetkovej sfére. V prípade nehnuteľnosti všetky právne úkony podliehajú schváleniu súdu. Na druhej strane je majetkový opatrovník povinný zabezpečiť, aby majetok dieťaťa bol udržiavaný. V prípade, že nastane zmena okolností, ktoré si bude vyžadovať iné rozhodnutia smerujúce k efektívnejšiemu nakladaniu s majetkom maloletého, je možné zo strany opatrovníka navrhnúť zmenu rozhodnutia, pričom ak budú súdu známe takéto okolnosti môže začať konanie o zmenu rozhodnutia ex offo.

Výšku vyživovacej povinnosti súd určil zhodne s návrhom F., nakoľko považuje túto sumu za primeranú. Napriek tomu, že sa jedná o totožnú sumu ako bola určená v prvom rozhodnutí súdu o výkone rodičovských práv a povinností, pričom došlo k zmene pomerov na strane maloletého, je súd názoru, že táto suma je primeraná veku a potrebám maloletého a zodpovedá aj príjmu otca. Súd pri porovnaní príjmu otca pri ostatnom rozhodnutí a v čase aktuálneho ho rozhodovania o výživnom mal preukázané, že zárobkové možnosti otca sú lepšie, nakoľko v čase rozhodovania v konaní 25P216/2010 otec nebol zamestnaný, v súčasnosti pracuje a teda ak otec deklaroval schopnosť platiť výživné vo výške XXX.- eur v čase nezamestnanosti, je schopný platiť túto sumu XXX.- eur aj v čase, keď je zamestnaný. Otec síce nesúhlasil s výživným XXX.- eur, avšak bližšie tento nesúhlasil nezdôvodnil.

Otcovi bol povinný za dobu od 9.11.2014, kedy bol maloletý predbežným opatrením zverený do dočasnej osobnej starostlivosti F. do vyhlásenia rozsudku platiť výživné XXX.- eur mesačne, t.j. celkom XXXX eur (26 mesiacov x XXX.- eur). Nakoľko otec si vyživovaciu povinnosť plnil až na základe exekučného konania, zaplatil za uvedenú dobu časť dlhu vo výške XXXX,XX eur, ktorú súd započítal do ročného výživného a teda otcovi zostáva zaplatiť suma XXXX,XX eur. Vzhľadom nato, že otec deklaroval, že výživné neplatí, ale ich odkladá na samostatný účet, pričom časť dlhu bola vymožená súdnym exekútorom uložil súd otcovi zaplatiť zostatok dlhu v 3 dňovej lehote, podľa vyjadrenia otca týmito prostriedkami disponuje, a teda je schopný zvyšok dlhu zaplatiť.

Súd upravil styk maloletého vzhľadom na súčasný stav a vek dieťaťa tak, aby bol zabezpečený štandardný rozsah styku rodiča s dieťaťom. Vzhľadom nato, že maloletý už prostredie otca pozná, kolízny opatrovník prešetril pomery u otca, kde bolo zistené, že maloletý má svoj priestor u otca, otec má

bývanie zabezpečené, dieťa má svoje lôžko, je súd názoru, že dieťa je pripravené prespať u otca cez víkend. Pre potreby dostatočného rozvoja citových väzieb aj s rodinou otca je nevyhnutné rozšíriť čas stretávania aj počas významných a sviatkov, a preto súd upravil v konečnom rozhodnutí aj styk počas vianočných a veľkonočných sviatkov a tiež počas dovolenkového obdobia. Argument F. že dieťa na rozšírenie styku nie je pripravené a že jeho denný režim neumožňuje ďalšie zásahy súd neakceptoval. Styk bol upravený postupne a nastavený na denný režim dieťaťa a v priebehu konania sa zmenil zohľadňujúc zmenu režimu dieťaťa, keď maloletý nastúpil do materskej školy. Styk počas víkendu je v štandardnom rozsahu. Ohľadom nepripravenosti na styk je povinnosťou náhradného rodiča dieťa na styk pripraviť, čo znamená pripraviť ho nielen včas a patričným oblečením, hračkou, ale aj mentálne ho pripraviť na stretnutie, uistiť ho, aby bolo bez obáv, vysvetliť mu dôvody, okolnosti prečo sa stretávať, aký to má pre neho význam. Neplnenie vyživovacej povinnosti nemôže mať za následok brániť otcovi stretávať sa s maloletým. Právo na stretnutie nie je podmienené plnením vyživovacej povinnosti. Je potrebné zdôrazniť, že právo rodiča na stretnutie nie je zároveň povinnosť, ale na druhej strane nemožno tomuto právu ani brániť. Súd neakceptoval ani argument, že presúvanie dieťaťa do dvoch domácností, kde sa stretáva aj s inými ľuďmi nie je vhodné. Súd s týmto argumentom nesúhlasí. Tento argument nebol ničím bližšie konkretizovaný a javí sa byť tendenčný. Dieťa má právo spoznať aj rodinu otca a rozvíjať s nimi rodinné väzby.

Náhradná starostlivosť má byť zásadne len dočasná a aj počas jej trvania je potrebné zabezpečiť potrebné podmienky pre spolužitie otca s maloletým, pričom rozšírenie styku má slúžiť k dosiahnutiu tohto stavu.

Súd zamietol návrh F. ohľadom zročného výživného za dobu od 1.11.2011 do 9.11.2012, nakoľko v čase od 1.11.2011 do smrti matky maloletého bola vyživovacia povinnosť určená rozhodnutím súdu a to rozsudkom 25P/216/2010-39, a preto nie je možné sa tejto povinnosti domáhať opätovne zo strany F.. V prípade, že otec si neplnil vyživovaciu povinnosť je potrebné domáhať sa výkonu rozhodnutia. Taktiež návrhu v časti vyživovacej povinnosti za dobu od 16.9.2012 do 8.11.2012, kedy ešte maloletý nebol zverený ani predbežným opatrením súdu F. nie je možné vyhovieť.

Súd zamietol návrh na zákaz spravovať majetok maloletého, nakoľko je nadbytočný, keďže súd ustanovil tetu maloletého za majetkovú opatrovníčku v rozsahu majetku, ktorým disponuje maloletý ku dňu vyhlásenia rozsudku, čím sú oprávnené záujmy maloletého dostatočne zabezpečené.

Súd vyhovel návrhu na uloženie povinnosti otcovi zaplatiť úrok z omeškania, pričom postupoval podľa cit. ust. §76 ZR, nakoľko mal preukázané, že otec si riadne a včas vyživovaciu povinnosť uloženú predbežným opatrením súdu neplnil. Výška úroku omeškania bola určená podľa §3 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z. v znení neskorších právnych predpisov.

Týmto rozsudkom sa mení rozsudok Okresného súdu Bratislava IV č.k. 25P/ 216/2010-39 zo dňa 27.4.2011.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 146 ods. 1 písm. a) OSP tak, že žiadnemu z účastníkov ich náhradu nepriznal, nakoľko konanie je možné začať i bez návrhu.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Krajský súd v Bratislave prostredníctvom Okresného súdu Bratislava -IV, v 4 vyhotoveniach.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O.s.p., konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a

O.s.p.) a rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.